

Unghvár, auguszt. 27.
1864.

FELVIDÉK.

Második évi folyam
35. szám.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

S

az ungh- és zemplénmezei gazdasági egyletek, az ungh-szeredayi borászati társulat,
és az unghmezei takarékpénztár

HIVATADOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden Szombaton
Előfizetési ára: Egy évre 6 for.
Fel „ 3 „
Hirdetések jutányosan közöltetnek.

Felölös szerkesztő s kiadó tulajdonos
Bánóczy Ferencz.

Szerkesztő és kiadó hivatal, hová a kéziratok és
előfizetési pénzek küldendők, kis-híd utca
Özvegyi ház első emelet.

Előfizetési felhívás!

a

„FELVIDÉK“

september — deczemberi folyamára
Előfizetési díj 4 hóra 2 forint.

A juliusi fojlamból teljes számú példányokkal folyvást szolgálhatunk.

A kiadó hivatal

Az unghvári állandó-színház ügyében.

Tisztelt szerkesztő Úr! A mult vasárnap tartott tanácskozmányon jelen nem lehetvén, engedje meg, hogy szerény s igénytelen nézeteimete tárgyról becses lapja hasábjain röviden elmondhassam. *)

Unghvárnak már régóta szüksége lett volna egy állandó-színházra, ezt mindenki tudja, aki a „Korona“ helyiségét, hol eddig a színi előadások szoktak tartatni ismeri; s hogy ezen eszme megtestesítésével mindedig késtünk, annak oka bizonyosan abban keresendő: hogy az utóbbi években, melyekben a szin-ügy iránti szeretete s hajlama a közönségnek mind inkább tapasztalható — s így egy állandó színház szükségese is érezhető volt — valamint a gazdaság terén, úgy a kereskedés- s ipar mezején is oly háltalanul s aránytalanul volt jutalmazva a munka, fáradság és szorgalom; hogy míg egyrésztől a földbirtokosok természetényeiket értékesíteni nem tudák, más részt a kereskedésben is oly pangás uralkodott, hogy valóban a számító s komolyan gondolkodó kereskedőnek ezen válságos évek sok nyugtalan perczeket okoztak.

Igaz ugyan, hogy a jelen év sem sokkal jobb a közel mult éveknél, de mégis alkalmasabb arra nézve, hogy magunkat megadóztassuk már csak azért is: mert nem hallatszik a szomszédok jalkiáltásai, kiknek utolsó filléereiket is oda adánk, hogy az éhen-halástól megmentsük őket.

Ha tehát anyagi tekintetben nem számíthatunk is valami kecsgetető jövőre, ne engedjük azt: hogy szellemünk tespedjen s hogy a társas-életben is oly pangás uralkodjék, mint a gazdaság, kereskedelem és ipar tarló-mezején.

Ezen nézetből indulva ki, örömmel üdvözölöm az állandó színház eszméjét s azt hiszem: hogy polgártársaim is, kiknek szinte érdekkben áll a közműveltség terjesztése, velem hasonlóan éreznek, s minden tehetségüket arra fordítandják: hogy a közműveltség ezen csarnokának mielőbbi felépítését előmozdítsák s így tetteleg is bizonyosságot tegyenek arról, hogy e város polgárai a haladás zászlója alá csoportosultak.

Felhívom ennél fogva szeretve tisztelt polgártársaimat, hogy a színházi részvényeket oly sorsjegynek tekintsék, a mely ha nem kecsgetet is valami rendkívüli nyereséményvel, de

*) Igen szívesen.

Szerk.

minden esetre oly töke-alapot képez a lelki műveltséget s nemesebb érzés fejlesztését illetőleg, a melynek kamatja utódainknak gazdagon fog gyümölcsözni.

A tanácskozmány határozata szerint, egy részvény ára 25 osztrák forint, s ezen összeget 10 hónap alatt 5 részletben kell befizetni. Tagadjon meg magától mindenki egy kis élvezetnek elkeresztelt szenvedélyt s takarítson meg minden hónapban 2 ft. 50 kr, egy vagy más mellözhető kiadásokból s hozzon áldozatot a közműveltség oltárára.

Végre mielőtt soraimat bevégezném, felkérem azon tisztelt hazafiakat, kikre ezen ügy kivitele bizatott, hogy tevékenységök egy perczig se lankadjon, s kövessenek el mindent, hogy a jövő színházi-idényt az állandó színházban kezdhessek meg Thália papjai.

Ezt kívánja tőlök a közvélemény, s tevékenységük a közelismerés által leendő jutalmazva.

LISZKAY JÁNOS.

1864. évi augusztus hó 21-dik napján az Unghvárott építeni szándékolt állandó magyar színház ügyében, méltóságos Bernáth Zsigmond ur elnöklete alatt: Balogh Károly, Bertram István, Bodnár Ignác, Budaházy Karoly, Csicsery Gusztáv, Fekete Lőrincz, Gálócsy Gusztáv, Géreth János, Gyöngyösy László, Horváth János, Iváncsy László, Jäger Károly, Kandó Kálmán, Kovács Karoly, Koregkó Luezan, Köröskényi, Lasztkay Béla, Lasztkay László, Lam Vilmos, Makay Daniel, Markos György, Meszaros Karoly, Olesváry Gábor, Olesváry József, Ory Jenő, Özvegyi József, Petrovay Akos, Petrovay Bogdán, Petrovay Leókos, Royko Béla, Szalay György, Szeidl Ferencz, Szikszay Imre, Spitzer Tivadár, Tarnóczy Tivadár, Toma Andor, Tomor Ferencz, Torday Ede, Thuránszky Tivadár, Turner Ferencz, Vezzerle Gyula, Vezzerle Zsigmond, Weinberger Albert, s

alólirott jegyző jelenlétében tartott tanácskozmány

Jegyzőkönyve.

Mielőtt a tanácskozmány kezdetét vette volna, Petrovay Akos halás köszönetet mondván a jelenlevőknek hogy felhívásának engedve, az építeni szándékolt állandó színház ügyében tartandó eme tanácskozmányra megjelenni szívesek voltak — bemutatja a főispáni helytartó ur ő méltósága írásbeli engedélyét a tanácskozmány megtarthatására nézve, s tudatja hogy ország fejedelmi biztosul Mislinszky József központi főszolgabíró ur küldetett ki. Ezután maga részéről egyelőre köteleességét befejeztének nyilvánítván, indítványba hozza, hogy a tanácskozmány vezetésére elnökül megyénk köztisztetű ősz-bajnoka méltóságos Bernáth Zsigmond ur kérsék fel, s jegyzőül Bánóczy Ferenczet ajánlja.

Mire elnökül Bernáth Zsigmond, jegyzőül pedig Bánóczy Ferencz egyhangulag megválasztottak.

Bernáth Zsigmond ur ő méltósága a közóhajtásnak hódolva, azon kijelentéssel, hogy agg-kora miatt csak is ezen tanácskozmány alatt fog elnökösködni az elnöki széket elfoglalja, s a tanácskozmányt megnyitottnak jelenti, felhíván a jelenlevőket, hogy a kérdéses ügyben tanácskozzanak. Ezután a jelenlevők nyilatkozataiból kitűnővén, hogy Unghvárott, egy állandó színház építését minden áron s mielőbb esz-

közlésbe venni óhajtják; a fölött folyt a tanácskozás, vajjon a d a k o z á s v a g y r é s z v é n y e k u t j á n szereztessék-e meg a szükséges pénz-összeg; míg végre közmegállapodás után

Határozottatott: hogy az állandó színház felépítéséhez megkívántató pénzüsszeg részvények útján szereztessék be, s evégből 400 darab 25 frtos részvény-jegy bocsájtassék ki; mihielyt ezen 400 darab részvényjegyből 200 eladatik a részvényes-társulat magát megalakultnak nyilvánítja s a további lépések megtétele végett haladéktalanul tanácskozni fog. A részvénydíjak öt részletben és pedig 10 hónap alatt, szeptembertől a jövő 1865. évi júniusig — tehát minden két hónapban 5 forintjával fizetendők be.

Indítványba hozatott, hogy részvényesek gyűjtése, illetőleg a részvények elárúsítása céljából kerületenkint választmányi tagok neveztesse ki, s kérsenek fel, hogy az állandó színház érdekében hathatósan közreműködjenek.

Az indítvány elfogadtatván, választmányi tagokul a tanácskozmány által megválasztottak:

A központba: Ambrózy Antal, Andrejkovics Endre, Bacskay Endre, Balázs Károly, Balogh Károly, Balogh Vincez, Bednáresik József, Bene Lajos, Bertram István, Bódy József, Both Menyhért, Bőszörményi József, Csik Endre, Csönka Ignác, Elek János, Fedák János, Géreth János, Gyöngyösy László, Dr. Hackel András, Haraszhay Tamás, Hazslinszky Károly, Hollender Gyula, Horváth János, Höbert, Huszár Sándor apát, Iváncsy László, Jäger Károly, Jónás József, Kéler Vilmos, Kovács István, Kovács János, Koregkó Luezián, Kornstein József, Kucsay János, Lasztkay János, Lám Vilmos, Lehoczky Béla, Liebhart János főgym. igazgató, Lipcsey József, Liszkay János, Lőrinczy Ferencz, Lyachovics Andor, Makay Daniel, Markos György, Melezner Ferencz, Mislinszky József, Mocsary Géza, Mondok János sz. széki ülnök s főgym. tanár, Nagy Mihály, Nehrebeczky György, Okolicsni János, Ory Jenő, Özvegyi József, Paulay Mór, Paulovics Imre, Perl Fülöp, Pílisi András, Podhajecky Szilárd, Pogány Antal, Pólányi István, Pollák Fülöp, Pollacsek Adolf, Plathy István, Dr. Preis Jakab, Riczko Lőrincz, Royko Béla, Romzsa István főgym. tan., Róth mér. Szalay György, Szegelety János, Sziebert Ede, Szilágyi Sándor, Szmolniezky János, Spek József, Spitzer Tivadár, Dr. Siró István, Tatay Flórián, Tarnóczy Ferencz, Telendy Antal, Toma Andor, Tomor Ferencz, Torday Ede, Tóth Adolf, Turner Ferencz, Tüchler Mór, Ujházy János, Ujlaky János, Vecsányi Miklós, Weinberger Albert, Weinberger Mór, Weinberger Salamon, Weinman Leopold, Weinman Mór.

A Dobóruszki-járásba: Felföldi Daniel, Gálócsy Gusztáv, Gyöngyösy Pál László Pál, Szathmári Samu, Tamaska Károly.

A minaji-járásba: Budaházy Karoly, Buday Miklós, Csicsery Gusztáv, Győröcskey Mihály, Kerekes Alajos, Kovács Károly, Madarasy Mór, Petrovay Bogdán, Szabó István, Thuránszky Tivadár, b. Vécsey Gyula.

A szerednyei-járásba: Duresák Dezső, Kandó Kálmán, Kende István, Matuska János, Schäffer Vilmos, Szikszay Imre.

A kaposi-járásba: Bernáth Simon, Hlavathy János, id. Horváth Gábor, Köröskényi Ferdinánd, Németh Imre, Orosz Márton, Roth Daniel, Dr. Szathmáry Miklós, id. Tabódy Pál, Vekői Sándor Vezzerle, Zsigmond.

A bezői járásba: Berhelyi Ödön, Gálcsy Károly, Ibrányi Lajos, Iváncsy István, Olesváry Gábor, Öry József, Pongrácz Béla, Thuránszky Ferencz, Tomcsányi Gyula.

A szobránczi járásba: Balogh Ferencz, Fekete Vincze, Gulácsy Egyed, Harkel József, gr. Sztáray Béla, gr. Török Napoleon, Báró Véesej Lajos.

A vinnai járásba: Andruhovics Miklós plébános, id. Balogh Miklós lelkész, Dráveczky Aurel, Hazslinszky József lelkész, Hodoli János, Molnár István kapitány, Naményi Antal, gr. Sztáray Antal.

A zungvári járásba: Bárdos Mihály, Dudinszky István, Frank Pál, Medveczky Bazil, kanonok, Oriásy Mihály plébános, Soltész Tivadar, Spéry Lipót, Szabó Mihály lelkész.

A bereznai járásba: Demjánovics Sándor esperes, Papp Antal lelkész, Papvásárhelyi István, Pokorny Antal.

A választmányi tagok megválasztása után egy választmányi elnök és pénztárnok megválasztása indítványoztatván

A választmány elnökeül egyhangulag Petrovay Ákos és pénztárnokul Koregtko Lucziát választotta meg.

A választmányi tagok mikénti értesítését valamint az aláírási iva kibocsátását s a részvénydíjak befizetését illetőleg

a jegyző utasított hogy a jegyzőkönyvi kivonattal minden választmányi tagnak egy aláírási iva is küldjön meg a melyben a részvénydíjak befizetésének határideje következőleg legyen kitűzve: az első részlet fizetést october 1. a másodikikat december 1. a harmadikat 1865. évi febr. 1. a negyediket april. 1. végre az ötödik vagy is az utolsó részlet fizetést junius 1. lesznek kötelesek a részvényesek teljesíteni; az aláírási iva beküldésének határideje folyó évi october 1-ére tűzött ki.

Jegyzette

Bánóczy Ferencz
vál. jegyző.

A szegény-ügy honunkban.

(Edinburgba, K. . A. . nak.)

III.

(folytatás.)

Emlékezhetik legközelebbi levelem utolsó sora-ira, melyben megígértem, miszerint egy szeg: ápolá-

si rendszerünket illető reformtervet fogok legközelebbi levelemben eléje terjeszteni, mely ha nem lesz is minden tekintetben kielégítő, de a mostani rendszer hiányait mindenestire nélkülözendi.

A szabad kéregetési rendszer hibáit, árnyoldalaait elismervén, azon gondolatra jöttem legelőbb is: nem volna e czélszerű, ha az állam is illetőleg az ezt egészsző képező, mint minők a megyék, szab: kerületek, kir: önkörükben, hatóságok alatt egy vagy több szegényi laktanyát, ezekkel összköttetésben töbzsakú műhelyeket állítanának fel; ha a nyomorékokat a helyett, hogy szabadjára bocsátanák e helyiségekbe egybegyűjtve, nekik alkalom nyitnának a dolgozásra, hogy így jövedelmező munka után érdemeljék ki élelmüket.

A műhelyek ügyes mesterek vezérlete alá volnának helyezendők; sőt azok által kiis bérelhetők, természetesen a hatóságok szigorú ellen őrzete mellett, hogy így minden netáni visszaélés elháríthatassék. Itt minden egyesnek tetszésére bizatnék minők munkával kíván inkább foglalkozni, s minden külön munka után járó nap-díj hatóságilag határozatnék meg.

A köztevékenységben pedig részt vehetne mindenki: agg, nyomorék, nő és férfi egyaránt. Mert például, kik kezeiknek hasznát nem vehetnék, oly gépmozgatására lennének alkalmazva, hol lábakkal vihetnék véghez a szolgálatot, míg megfordítva, a ferde lábuk kezimunkát dolgozhatnának.

E rendszer mellett az ifjak mesterségben, még pedig oly mesterségben oktattatnának, mely leginkább megfelel hajlamaiknak; a leány gyermekek fonás, szövés, himzésre taníttatnának s azonfölül mindkétneműek részt vehetnének a népiskolák előadásiban, így jövőjük meglehetősen biztosíthatnék.

Miután a házankénti kéregetés általában betiltatnék a szegényi telepekre minden igazolt nyomoréknak szabad beléphetési joga volna, de egyszerű mint a már egyszer belépett tagok el is hagyhatnák azt, ha életük főtartását könnyebb módon reménylenék eszközölhetni. A műhely vezérek csupán azon egyéneket, kik kezeik alatt működnek s munkájuk igaz mértéke szerint, például a darabszámra meghatározott illetéket köteleztetnének kiszolgáltatni,

E napdíjak továbbá nem adatnának közvetlenül a dolgozók kezeibe; a műhely vezérek által nyugták volnának azokról kiállítandók, melyeket minden hó végével a laktanyák fölügyelője átvizsgálván, a műhely vezérek ellen őrzete mellett — le-

vonván a fizetésből 1-ór egy bizonyos s a jövedelemhez mért esekély mennyiséget a lakszobáért, a kiszolgáltattott étkezésért, 2-or a szeg. oszt. nőtagjai által előállított s kivett öltönydarabokért, 3-szor néhány fillért a közpénztár részére — kifizetné kinek, kinek az azok után járó illetéket.

Végre pedig a szeg. laktanyákkal összeköttetésben korodák volnának föllállítandók, hol a teljesen dologtehetlen, vagy súlyos betegségekben szenvedők a közpénztár rovására ápolandók lennének.

Ezek azon pontok, melyekben kórrajzát akarám adni azon reformtervnek, mely a szeg: ügy javítását illetőleg ön elé terjeszteni megígértem. Mint mondtam, egyszerűen kórrajz az s azért nincs is; szándokomban, mint kivitt egészet ajánlani figyelmébe, a teljes név megérdemléseig míg fölötte sok munkát igényel az; de engedje mondanom, miszerint nézeteim szerint mégis czélszerűbbnek, előnyösebbnek tartom e rendszert, mint a positivitásban lévő jelenit.

Először is a terv árnyoldalaait tekintve, azon kérdés merül föl: miből állítsuk a tervezett s nem kevés költséget igénylő laktanyákat, műhelyeket korodákat stb.

(Vége köv.)

Biztos óvszer a marha-dög ellen.

O-háj veres hagymával gabna-liszttel rántást csinálni pirosra; minden marhára félmaroknyi fenyű magot vagy két három szög foghagymával jól összetöretni, azt az említett s már kész rántásba tölteni, hozzá egy nyolczadrész ecetet kinek telik, vagy e helyet annyi pálinkát vízzel egyvelítve önteni, az egészet jól összekeverni, ebből ismét gabona liszttel vegyítve hosszúkás lapdacokat mintegy két ujnyi vastagságú csinálni, s a marhának vész idejébe míg nem esendeseedik kétszer egy egy párt a szájába lenyelés végett adni.

S ez praeservativum.

Ha pedig az ember észrevenné, hogy valame-lyik szomorú, szeme könnyezik, szőre borzosan föl áll, nem eszik, nem kérődzik, jele a betegségnak — ily esetben a fent előadott mód szerint készített adagithgra feleresztve mind bele tölteni, 24 óra mulva száraz szénával megkinálni, melyből ha enni kezd, jele a javulásnak — az étetést kevesenkint kell ten- ni, nehogy ismét szorulást kapjon a marha, mely e setben ismételni kellene az említett orvoslást.

TÁBOZA.

Inni kell ma!

Nyomoru, is bánatos is életem
Szánomra már öröm sehol nem terem,
Bánat magot szórt szívembe a világ:
És e magból buján nő a búvirág.
Inni kell ma...! felejteni hogy élek...
Itt a pohár, — szinig tele töltésétek,
Szinig tele piros borral, hadd iszom,
Hadd fojtsam a borba kinzó bánatom!

Szép volt a lány, virult mint a kikelet
Nála szebbet nem terem a képzelet,
Napja volt ő, fényes napja szívemnek...
Oh mért esznek oly gyakran a remények!
Oh mért kellett azt a napot élnem.
Hogy téged el veszítsek kedvesem!
Sötét éj van hogy ha a nap lemegyen...
Sötét éjjel borong az én szívemen..

Magánosan állok mint a száraz ág,
Melyen többé nem virul ki a virág;
Mint hegytetőn a felnyuló szikla-szál,
Hova a zord vihar megnyugodni szál...
Nincsen senkim, elhagytak az emberek,
Nincs barátja nincs kedvese szívemnek;
Pedig a szív ily üresen nem állhat:
Lakója lett az örökös búbanat.

Beh nyomoru ez az élet énnekem;
Nem csoda hát ha búrol zeng énekem.
Mást legalább fűdit, biztat, a remény,
Oh de szívem' semmi boldog érzemény.

Inni kell ma...! felejteni hogy élek.
Itt a pohár, szinig tele töltésétek,
Szinig tele piros borral, hadd iszom.
Hadd fojtsam a borba kinzó bánatom.

Bernáth Elemér.

Egy rendezvous.

(Velem történt: — nem hazugság.)

Ketten ültünk a szobában: — én és Anti barátom.

Rettenetesen unatkoztunk.

Anti a pamlagon ült, én az asztal mellett a széken.

Anti nem pipás; ujjait mélyen haja közé bujtatta, két könyökét térdére illeszté, homlokát tenyérébe mélyezté, szeméit merően a padlatra szegzé, és... és... sőhajtozott.

Én pipás ember létemre nem engedhettem magamon megtörténni azt a csúfságot, hogy Anti barátom példájára üres sőhajtasokkal lopjam a drága időt: — rágyújtottam; s mintha exoffoítottam volna, valahányszor Anti sőhajtott, én ugyanannyiszor terjedelmes bodor füstfölleget ereztettem abból a jó vizenhájtí dohányból

Anti trüsszenteni kezdett; persze nem szokta meg az ilyen füstöt.

— Hogy tudsz oly keményen pipázni? Hiszen majd megfulladok.

— Félek hogy a sok sőhajtasótl megromlik szobám levegője.

— Gunyolódol?!

— Korántsem! Csak azon csodálkozom, hogy mint vagy képes eredeti alakodból annyira kivetkőzni. Te Anti! hiszen te vidor, életrevaló jó barát voltál; tudod még akkor, midőn együtt fogyasztottuk Graf és Likey torma s virslicit és ászok — ső-rét.

Anti feleletül — — hallgatott.

— S most?! mintha a lélek csak hálni járna beléd.

— Könnyű neked beszélni! Ha egykor majd azt érzed, mit én most: — csak akkor fogod tudni, hogy...

— Hogy te eszelős egy fiu vagy! Értem már... tehát szerellem... hm! hm!... De hát miért nem valld be annak, kit szeretsz. Lám! lám! nem vagy őszinte barátom, nekem erről soha semmit sem szóltattál.

Anti halgatott, s gradatim mindig jobban — jobban továbbra is spēkelte szobám levegőjét az ő szerelmes szívének legbensőbb hajlékából eredő sőhajtasokkal.

Rövid idő mulva Anti távozni készült.

— S most hova mégysz?

Anti félénken nézett reám és szólt:

— Nancsiékhoz... .

— Igaz! barátom! ma ott thea-estély van; magam is hivatalos vagyok reá. Várj egy kissé, mindjárt együtt mehetünk.

Anti pedig, mintha a villám ütötte volna meg, lábain ingadozni kezdett, kezéből földre ejté kalapját, s a pamlagra visszahanyatlott.

Megrémülve ugrottam melléje s üterét kezdém tapogatni.

— Mi bajod? szólj! rosszul vagy? orvost hivatok... András (szolgám neve) hamar fuss az orvos után. (Mikor már kimondtam, akkor jutott eszembe hogy tegnap csaptam el szolgámat, az az talán még is ő csapott el engem, mert három havi bérét nem tudtam kifizetni Ezek a szolgák rettenetesen követelők!)

Sem otkolonra, sem érvágásra, sem orvosra nem volt szükségünk: — Anti nem sokára magához tért.

— Ugy én nem megyek oda!

— S miért nem?

— Mert Nancsi téged szeret,...

Az ilyen marhának hátgerinczét nem árt gyakran hideg vízzel mosogatni, s vizes szalma csutakal dörzsölni.

Ez magam tapasztalása, azért bátor vagyok mindenkinek ajánlani mint sokan ajánlatom után már is használják.

H. M.

Ujdonságok.

* Az unghvári állandó magyar-színház ügyében folyó hó 21-ére kitűzött tanácskozmány méltóságos Bernáth Zsigmond ur elnöklése alatt megtartott. Ezen tanácskozmány határozata szerint 400 darab 25 forintos részvény bocsátatik ki, melyből ha 200 darab eladatik, a részvényes társulat megalakulnak nyilvánítja s mint ilyen, működését azonnal megkezdi. Részvényesek gyűjtésével valamint a központban ugy kerületenként is oly választmányi tagok bizáltak meg, kiktől a közbizalom megvárja, hogy e czélra erélyesen fognak közreműködni. A részvény-díjak öt részletben és pedig két hónaponként 5 forintjával lesznek befizetendők. — A választmány elnökeül Petrovay Ákos, jegyzőül lapunk szerkesztője, s pénztárnokul Korogtko Luczián választattak meg. Alapos okunk van hinni, hogy az unghvári állandó magyar-színház a jövő évben megnyitattik.

* Tegnap (Csütörtökön) este fél tízkor a kaposi utcában tűz támadván, ha r m a d fél ház leégett. A tűz oltásnál nagy részvétlenség uralkodott, s a vízi-puskák is későn érkeztek oda.

* Gál szócseréről írja levelezőnk: hogy ott fe hó 20-án ember ölés történt. Egy nős ember ugyan is, ki már évek óta szerelmi viszonyban élt egy más ember nevével, az említett napon szeretőjével falura ment, mire vissza jövöben volt, az elesébitett nő férje által feltartóztatott s miután futás által hiába igyekezett szabadulni, izreporrá törtetett, s nagy kínok között kimúlt. — A gyilkos elfogatott.

* Pályából értesülünk, hogy azon a vidéken az árvíz egészen tönkre tette a termést és takarmányt.

* A kassai színházat újítani és nagyobbitani akarják; minthogy azonban a téli színházi-idény már igen közel van, s a munkálat 6—8 hónapot venne igénybe, — ezen terv kivétel a jövő tavaszra halasztatott.

* Ugyancsak Kassáról írja levelezőnk: hogy ott folyó hó 21-én a bankóit megnyitása alkalmára a Bankón nagy népiünnepély tartatott, melyen — dacára az esős időnek — mintegy 10,000 ember jelent meg.

Ugocsából írják nekünk.

Úgy látszik az úr keze nehezedett reánk... a legszebb termés, melynél jobbat földünk aligha adott valaha, szemünk előtt csirázik ki és lesz haszonvetetlenné. Az élet a mezőkön keresztbe rakva, de behordásról szó sem lehet a kellemetlen időjárás miatt; a tegnapi szélvész is fölszámíthatatlan károkat okozott; tengerinket egészen letördöste, a szétszórt keresztet annyira eláztak, hogy kedvező időben sem lehetne pár napig betakarítani, s míg a nép egyrészt szomorúan nézi, mint lesznek semmivé a szép búzakeresztet, más részt félni kell s elszigetelten élni egyik falunak a másiktól... Halmihoz egy negyed órányira Kökényesden, aztán Almáson, Forgolághban a keleti marhavész dühöng, mely hihető Szathmárból került megynkbe. Beszélnek is, hogy egy izraelita Szathmáron olesón vett beteges ökreit a csordással meggyezve a kökényesdiek csordájába hajtotta s innét került megynkbe a vész. — Az ügyes előljárók mindent meg tettek, hogy a nevezett falvak jól legyenek zárva, s lehet e gondos intézkedés akadályozni fogja a ragály tovább terjedését.

* Máramaros-Sziget városa meghívó levelet intézet a magyar természet-tudósokhoz, hogy a jövő évi nagy gyűlést M. Szigeten tartsák.

* A „Látócső” kiadója Heckenast Gusztáv o lapot folyó hó végével egyelőre megszünteti.

— Megjelent és beküldetett az „Erdészeti Lapok” f. évi VIII füzeté érdekes és tanulságos tartalommal.

* A debreczeni kertész-egylet októberben gyümölcs-és terménytárlatot rendez.

Vegyes.

— Óriási gombóc. Bécsben az Őfelsége születése napján tartott népmulatságra Wagner gyáros egy óriási gombócot készített, mely a következő alkatrészekből állott: 300 font mazsola, 300 font aprószőlő, 200 font mandola, 200 font velő és zsír, 250 font cukor, 1000 darab vajás zsemlye, 100 font cukros citromhéj, 100 darab citrom, 50

font vaj, 50 font zsír, 18 üveg rum, 30 pint tej, 4500 darab tojás és 26 font finom fűszer. A keverés és össze állítás egy hétig tartott, az egész gombóc súlya 1130 font, s öt nap és öt éjjel kellett főzni, hogy belseje is át legyen főve. E czélból a gombóc közepén egy cső ment keresztül, melyen a gőz járt. A nyers gombóc tézta új vitorla vászonba kötve s a legvékonyabb bádógból készült üstben főtt, mely igen erős forró üstbe volt alkalmazva. A gombóc be és kiemelése csigán történt, s 12 ember és két hajtógép kellett hozzá.

— Da capo. Midőn a 17 éves Filep a versaillei udvart fényes kísérettel elhagyta, hogy a spanyol trónra üljön, útközben Mont de Marsan város lakosai élén a város polgármestere így üdvözölte: „Sir! hosszu beszéd terhes s a szónok könnyen unalmassá válik, ugyanazért valamit fogok énekelni.” Egy díesérő költemény volt az, kevés versben; a hercegeknek annyira megtetszett e jó ötlet, hogy da capót kiáltot; a szónok örömmel ismételte az éneket s a király 10 db lajos aranyat adott neki, de most a merész énekes is így szólott: „da capo Sir” s a király még 10 aranyat adott neki.

— Furfangos házaspár. Egy berlini leánykát neki nem tetsző, már kissé előre haladt koru férjéhez akartak férjhez adni. Minthogy hamarjában nem menekülhetett a visszas parthietől, legalább a menyegzőt akarta elhalasztani; esküvő előtt egy órával egy kamrába ment, s csaknem kopaszra nyírta szép fűrtös fejcséket. Az esküvőt elhalasztották, de hogy egészen el is maradt-e, arról még nincsen bővebb tudomásunk.

— Nagy szerencsétlenség. A „Neckar” hamburgi hajó 500 személyt szállított legutóbb Amerikába, kik közül 460-an azonnal vasutvonatra szálltak. E vonat multhó 29-én a 10 lábnyi mély Richelieu folyó feletti hídról, mely 40 lábnyi magasságban volt a vízbe bukott. A vagonok oly erővel zuhantak egymásra, hogy az első egészen szétörték. A benn ülő utasok közül egy sem maradt élve. A szerencsétlenség beáttakor ép éj volt, a legtöbbben épen aludtak, s álmukban érte utól a halál. Midőn a felsőbb vagonokat, borzasztó jelenet tárult fel, alakatlan kékes tömeg fejek, lábak kezékből, melyek a hold világításában kísértetiesen tüntek fel, 83 halott volt, a többi súlyosan meg sebesült. Kilenc órával a szerencsétlenség után egy kocsi alatt egy élő gyermeket találtak, kit anyja testével védett meg a haláltól. A gyermek élt az anya halva volt.

— Engem?!...s hirtelenében parókámhoz kaptam, mely a rajtam történt megrázkodás következtében rendes helyéről kissé félre csúszott.

Megbocsásanak, hogy parókámat említem; de őszintén szólva az a gyöngém, hogy legkevésbé sem vagyok hiú, s így elmondom, hogy bizon már parókát viselek. Hogy nincs hajam, azt nem kell szégyellenem. Nem pomádé — és olajtól hullott az ki

Atyám beszél — én már nem igen emlékezem rá — hogy mikor még kis fiu voltam, rettenetes sokat tanultam, s már akkor kezdett a hajam hullani — Engem?! kérdeztem újra; meglepetésemből alig tudtam magamhoz térni.

— Igen! téged...

— Nem fullentesz?

— Hogyan kérdezheted ezt? Te tudod legjobban, hogy igazat szölk.

— Nem értelek.

— Bármint tetteid is magad, mindent tudok.

— Impossible!

— Pas impossible! rendezvoust kaptál.

— S honnan tudod te mindezt?

Anti egy levelet von ki zsebéből s azt elébem tartá. Mohón kaptam utánna és olvastam: „Édes Laczim! Ezer menykő! ez nekem szólhat, engem is Laczinek hívnak.) Atyám a vásárra ment, hogy ott marhabőröket vásároljon, csak holnap után jön haza. Anyám korán nyugszik le; nekem önnel szólnom kell... szép holdvilágos est van... lenn a kertben az akáczfák árnya alatt találkozhattunk holnap 10 és 11 óra közt. Vigyázzon, hogy midőn a kerítésen átmászik (mert hiszen máshol be nem jöhet) zajt ne üssön, mert a kerthez legközelebb áll a cserző, ott pedig atyám két markos legénye alszik a legforróbb szívdobogás közt várja önt — Nancsi.”

Eddig tartott a levél; egy betűvel sem több vagy kevesebb.

Homlokomhoz nyultam: — forró volt.

Eszméimet kezdtem rendezni.

Az igaz, hogy Isten egy kissé terjedelmes testalkattal áldott meg, mi különösen azon ahelyen vehető észre, melyet (bocsánat) hasnak neveznek; az igaz, hogy szép gömbölyű arczommal orromnak sehogyssem méltóztatik kellő arányban lenni, mennyiben egy kevésbé kicsiny. Megjegyzendő: én a democratia embere vagyok; egész testemen egyedül orrom az mely aristocraticusnak lenni látszik: — fennhordja magát. Egy némely goromba fizkő azt merte hátam mögött mondani, hogy pisze, hanem ezek neveletlen sihederek; a mi kicsiny és fölfelé áll, az nem mindjárt pisze is. Oh én orromra nagyon büszke vagyok. Mikor természetes hajam megvolt, emlékszem rá, olyan színű volt, melyet a régi hebraeusok nagy tiszteletben tartottak, úgy hogy kinek rőt haja nem volt, nem is volt valódi törzsökös hebraeus, — mondom tehát, hogy hajam változása ne legyen oly feltűnő, kénytelen voltam magamnak rőthaju parokát szerelni; hanem hát ez mitsem tesz, mert: „De gustibus non est disputandum.” — Továbbá az is igaz, hogy arczom szeplős, de dacára mindennek, találtam már nőt, ki azt mondta, hogy ez nekem jól áll, hogy e nélkül talán nem is volnék szép. Mindezekután nem szerethetne-e engem Nancsi is? Ultimo az is igaz ugyan, hogy Nancsi egyszerű polgárlány, hanem hát svix-e az az 50,000 mond; Ötvenezer forint, mely hozományát képezi? Nancsi nem szép ugyan, hanem hát no, valahogyan mégis csak megjárja. Miután pedig mindezeket átgondoltam volna, kérdém Antit.

— Nancsi küldi nekem e levelet.

— Dehogy küldi... hanem bizonyosan küldte az áthozó veszthette el, mert Nancsiék kapuja alatt találtam.

— Ezzel tehát tisztába volnánk! — mondtam megkönnyülve. — Hanom hát miért hatott meg ez téged oly nagyon?

Anti válasz helyet kérdé:

— Szereted-e Nancsit?

Kissé gondolkodtam. Anti bizonyosan szerelmes Nancsiba, vagy ha nem is belé, hát legalább 50,000 forintjába; Anti féltékeny, kár volna szegény fiut megbúsítani.

— Még nem, és...

— És?! — vágott szavamba.

— Talán nem is fogom szeretni...

— Miért? — pattant fel Anti. — Nancsi talán nem eléggé szép arra, hogy tetszésedet kinyerje? — Dehogy, dehogy azért, hanem mert én már mást szeretek.

Anti nyakambe borult, össze-vissza esékolt alig tudtam karjai közül kibontakozni.

— Tehát nem fogadod el a „légyott“-at?!

— Semmiesetre!

— Derék fiu, pompás, aranyozni való fiu! — s ezzel rohant le a lépcsőzetten. Egynehányszor felbukott, újra felkapaszkodott, s újra tovább gurult, míg a lépcsőzet alján a kapu alatt szemeim elől eltűnt.

Este — nem mehettem Nancsiékhoz. Valami véletlen visszatartott. Hogy ezt a véletlent poklokra küldtem, az magától értetődik. De hogy is ne? Olyan élvezetteljes estémet rontotta el! Hogy szerettem volna Nancsinak megmondani hogy mondandóját most közölje velem, mert hát a kerítés... (a többit meg talán csak maga is eltalálta volna: — hogy nekem nem oly könnyű dolog ám az!)

(Folyt. köv.)

— A böles tanár. Talán nagyon alkalmasnak tarták a tanítványok egy tanár előadásait; annyi igaz, hogy ha csak szerét tethették, elmaradtak a tanóráról. Végre megszokta a tanár a padok nagy lézagjait s kimért beszédével illetéknépen szólott: „Nagyon sokat látok itt, kik itt nincsenek” — Következő napokon még többet láthatott a böles tanár, kik ott nem voltak. H—gy.

Színház.

Szombaton augusztus 20. Szent István emlékeztetére „nemzeti ünnepi dísz előadásul” adott: Kemény Simon eredeti dráma 3 felvonásban írta Kisfaludy Károly. Ezt követé nagy néma ábrázolat „első István magyar király dicsőítése” alatta Pannonia görög tűz-fénnyel világítva, miatt Kolessey hymnusa énekelte.

Vasárnap augusztus 21. másodsor Báléj nagy opera 5 szakaszban. Az előadás sikerült. Közönség szép számmal.

Kedden augusztus 23. Gerecs János és Melles Liska egybekelésük alkalmára házassági nászajándokul „Alvajáró” opera 3 felvonásban. A nagy számu közönség zajos taps és virág bokréttakkal fogadta a fiatal házaspárt s eddigi sikeres működésük teljes elismerésül értékes emlékjándékkal s „a Gerecs-párnak házassági emlékül az unghvári színházi közönség” feliratu szalaggal, ékített díszes koszorúval tisztelte meg őket, mely az első felvonás után nyújtott át a jeles képzettségű művészpárnak. A mi az előadást illeti, Gerecsné (Ami-

na) és Gerecs (Elvino) igen jól voltak disponálva s nagy hatással énekeltek. Philippovics (Rodolfo) helyén volt. Schinek Jozefa (Liza) kis szerepének, habár nem szakmájához tartozik, jól megfelelt. Demjén Mari (Teréz) szinte jó volt. Az előadás eléggé sikerült s Bellini ezen szellem és melodius operája tökéletesen kielégíté a közönséget. — A színlapra írt hosszú zár-beszéd bátran elmaradhatott volna, mert a mai este különben is elég vonzerővel bírt arra nézve, hogy a színház okvetlen megteljen.

— Csütörtökön, augusztus 25-én Berzsenyi Károly javára adott: „Lavater” vigj. 2 felvonásban. A jutalmazottat tapsvihar és virágbokréttakkal fogadta a közönség, s ma megérdemlé ezen kitüntetést, mert a czímszerepben művészileg alakított. Almási (Steinberg) jól játszott volna de akadozott. Szaploneczai Ida, (Louise) jó volt. Krasznay, (Trevl) kitünően játszott. Balogh (Müller titkár) is jól megfelelt szerepének. Bartha (Bettman) Demjén Mari (Betti), Brandt (Zug) Györi (Ruthy) jók voltak, s egykét akadozást s némi figyelmetlenséget leszámítva, az előadást sikerültnek lehet mondani; s a középszámu közönséget teljesen kielégíté. — Ezt követé: „A varázs hegedű” vig operette 1 felv. — Szabó (Mathieu) művészi játékában oly ritkán gyönyörködhetünk, hogy az ő fölépte valódi ünnepet képez a színházban; ő ma is mesterileg játszott, de Gerecsné (Georgette) és Sinek Jozefa aminő kitünők saját operai szakmájokban, épen oly gyengék voltak ma; az énekrész még csak meg járta volna, de a prózával sokat küszködtek, általános hiba az operistáknál, hogy a prózát nem tudják jól elmondani. Az előadás alatt tüzet kiállottak, s a közönség oda hagyta a színekort.

Ma Szombaton SZABÓ JÓZSEF jutalmául adatik:

„Tíz leány és egy férj sem.”

Vig operette 1 felv. Ezt megelőzi:

„Egyiknek nősülni kell.”

Vigj. 1 felv.

A mai előadást fölösleges a közönség figyelmébe ajánlanunk.

Gazdaság és üzlet.

Unghvár. Folyó hó 25-én tartott hetivásárunk igen esekély volt. Az élet ára köbönként: Búza 4 ft. 60. — 5 f. Rozs 2 f. 90 — 3 ft. Tengeri 4 f. 4 f. — 4 ft. 40 kr. Zab 2 f. Burgonya 1 ft. 12 — 20.

Munkács. Folyó hó 22-ről a piaci árak hitelen kimutatása. Búza alsó ausztr. mérőnkint 2 f. 40 — 60 kr. Rozs 1 f. 20 — 25 kr, Tengeri 2 f. Zab 1 f. 20 — 40.

Vásári jelentés.

L. Blau és L. Hirsch ékszerárusok Pestről, ajánlják jól rendezett raktárakat a legújabb izlés után készített arany, ezüst- és ékszerárak gyöngyök és órákkal. Régi arany, azüst, ékszer és gyöngy a legnagyobb áron vétetik meg és eszerlettikbe.

HIRDETMÉNYEK.

Árverési hirdetmény.

Ungh megye törvényszéke mint telek könyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Medve Mária lakárti lakos felperes nőnek — Dzapko János és neje Zsuzsána lakárti lakosok ellen 18 forint 75 krajczár követelés és járuléka erejéig, az adós Dzapka Zsuzsána nevére a lakárti 31 sz. tjkben bejegyzett és 710 forintra becsült fél urbéri telek bírói elárvereltetése elrendeltetvén — **Árverési határ-időül 1864 évi September hó 12 és szükség esetében a folyó évi October hó 6-ik napjának reggeli 9 órája Ungh megye telek könyvi hivatalában ki tüzetett.** — melyre a venni szándékozók oly kijelentés mellet hivataknak meg, hogy az árverési feltételeket a telekkönyvi hivatalban bár mikor meg tekinthetik, s hogy a kérdéses ingatlan birtok a mennyiben az első árverés alkalmával becs értéken felül elnem adathatnék a második árverésen a leg többet ígérőnek bees áron alól is lefognak ütteni.

Unghvárt 1864 évi Junius hó 22-én tartott törvényszék mint telek könyvi hatóság tanács üléséből.

Podhajeczky Szilárd
Telek bíró.

Hirdetés.

Alólírott vendéglő felügyelősége ti-ztelettel tudatja a n. é. közönséggel, hogy mind étkezés úgy ital tekintetében is a legjobb ellátással szolgálhat; az étkezésre legjobb ajánlat az, hogy a konyhát továbbra is Fekete Józsefné asszony kezeli s biztosíthatom a t. ez. közönséget, hogy aki egyszer megízleli ezen vendéglői kosztot, állításom valóságáról legjobban meggyőződhetik. — Az italok tiszták és finomak, s a kiszolgálát gyors és pontos.

Unghvárt augusztus hó 1864.

A Savanyúvizi vendéglő felügyelősége.

Egy magán-tanító keresteték.

Bővebb tudósítás szereshető a „Felvidék” szerkesztőségi irodájában.

Egy jól kitanított legjobb idejében lévő felvérü angol vizsla igen jutányos áron eladó, bővebb tudósítást ad a „Felvidék” szerkesztősége.

BIZTOSÍTÁS!

Az első magyar

ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG

alólírt ügynöksége

jégekárak, tűzveszély s a szállított javak

veszélye ellen valamint az ember életére biztosítási bevallásokat elfogad

mindennap reggeli 8 órától délutáni 6 óráig.

Unghvár, augusztus hó 1864.

BÁNÓCZY és KÖREGTKO
(Özvegyi házban.)

Közlekedési tudósítás.

Alólírottnak van szerenesége a t. ez. közönség tudomására juttatni, miszerint f. hó 28-tól kezdve a Kassai vasuti állomással Kassáról Unghvár, és Munkács közt, egy magánkoesi által közlekedés nyitattott — melyen a személy és podgyász szállítás határozott áron eszközölhető.

Menet-Rend.

Unghvárról Kassára: minden Vasárnap, Kedden és Csütörtökön reggeli 6 órakor.

Kassáról Unghvárra: Hétfőn, Szerdán és Pénteken reggeli 6 órakor.

Munkácsról Unghvárra: minden Vasárnap d. u. 1 órakor, Kedden, Szerdán reggeli 6 órakor Csütörtökön délután 1 órakor.

Unghvárról Munkácsra: minden Hétfőn, Kedden, Szerdán és Pénteken délutáni 1 órakor.

Az Unghvári vásár alkalmával egy külön koesi Kassáról és Munkácsról a vásárt megelőző napon fog indulni.

Menet-Jegyzéke

Unghvártól Kassáig vagy vissza 4 fl. 50 kr. — Unghvártól Munkácsig vagy vissza 1 fl. 50 kr.

Felvételi ügynökség.

Kassán: Spielman József ur. — Kelecsenybe: a fogadóba. — Gálszécs: Ponevács J. ur Nagy-Mihály: Brenning Ferencz ur. — Szobránczon: Tausch J. ur gyógyszerész. — Unghvárt: Pollák Fülöp ur. — Szerednyén: az állomási fogadóban — Munkács on Tóth K. ur. Unghvár augusztus 20. 1864.

Pollák Fülöp szállító.

Árverési Hirdetmény.

Alólírott e vidékről el fog költözködni — miért is összes házi eszközeit a nagy utcabeli házában f. év augusztus hó 30-ik napján tartandó árverésen el fogja adatni.

Mocsáry János.

Kos eladás.

Homonától egy órányira fekvő Topolóka helységében Szerviczky György julászatában 50 darab hágó-kos 2—4 évesek helyben szabad kézből egyenkint is eladó.